

**Balatoni Regionális Történelmi Kutatóintézet,
Könyvtár
és
Kálmán Imre Emlékház
Siófok**

Szervezeti és Működési Szabályzat

Gyűjtőköri Szabályzat

**Történelmi – Helytörténelmi Gyűjtemény
melléklete**

Hatályos: 2016. október 1. napjától

A Balaton Regionális Történeti Gyűjtemény

A gyűjtőkör indoklás

A helyismeret, egy adott helyre vonatkozó információk, illetve az azokat hordozó írásos, vagy bármilyen más formában rögzített dokumentumok, illetve tárgyi emlékek összessége.

A helyismereti tevékenység a könyvtári gyakorlatnak az a része, amely ezeknek az információknak, dokumentumoknak, tárgyi emlékeknek a felkutatásával, gyűjtésével, feltárásával és közvetítésével (tájékoztatás, a használat biztosítása) és közreadásával foglalkozik.

A helyismereti gyűjtemény tartalmát tekintve átfogó, komplex információtár, ahol a múlt, a jelen és a jövő egyaránt fontos.

A gyűjtőkör meghatározásánál és a gyűjtemény gyarapításánál ragaszkodni kell a komplexitás elvéhez, ezért teljesességre törekvően kell gyűjteni és őrizni a városra vonatkozó helyi információkat és dokumentumokat, függetlenül azok típusától.

A Történeti Gyűjtemény gyűjtőköre kiterjed a regionalitás elvén működve a Siófok városhoz közigazgatási szempontok alapján tartozó településekre, a Balaton déli partjának a településeire és a Balaton északi partjának településeire.

Gyűjtőkör földrajzi behatárolása:

- Siófok város közigazgatási területe;
- Siófok közigazgatási területéhez tartozó települések;
- Balaton régió déli oldal települései;
- a Balaton régió északi oldal települések történetének gyűjtése
- minden olyan dokumentum, információ gyűjtése, amely a Balatonhoz kapcsolódik, kötődik legyen az földrajzi, történelmi, kulturális vagy művészeti téma.

Cél, feladat

A BRTKK Történeti Gyűjteményének célja, feladata összegyűjteni, rendszerezni, feltárni azokat a dokumentumforrásokat, információkat melyek Siófok, a Balaton történetét, földrajzi alakulását, természeti viszonyait, társadalmi-strukturális fejlődését, művészeti-kulturális életét, egyéb a Balatonhoz tevékenységeket fejlődését foglalják magukba.

Felkutatni, beszerezni minden olyan írásos, audiovizuális, tárgyi emlékeket, hagyatékot, amelyek segítségével megismertethető a város, a Balaton régió múltja.

Rövid és középtávú célok, feladatok:

- a meglévő, de még nem feldolgozott állomány folyamatos feldolgozása, feltárása;
- a régi adatbázisból konvertáláskor “eltűnt” adatok, rekordok pótlása, rögzítése a Corvina adatbázisban;
- a Történeti Gyűjtemény alaposabb ismertetése az olvasószolgálatban dolgozó munkatársakkal;
- az elmúlt időszakban megkezdett kutatások – Siófok 19. és 20. századi történetére vonatkozóan – folytatása, bővítése;
- kiterjeszteni a 19. és 20. századi kutatásokat a Balaton régió összes településére;
- szorosabb, folyamatos kapcsolat kiépítésére kell törekedni a megyei és az országos levéltárakkal, múzeumokkal, a Balaton környéki települése könyvtáraival, közművelődést szolgáló intézményeivel;
- részt venni, megjelenni a balatoni könyvtárak, múzeumok rendezvényein, programjain;
- folyamatos kommunikációt folytatni az intézmények vezetőivel, munkatársaival;
- a kapcsolatok felvétele, folyamatosá tétele a Balaton régió, Somogy megye és Veszprém megye levéltáraival;

- rendezvényeiken való részvétel;
- a Történeti Gyűjtemény honlapjának a folyamatos frissítése, érdekességek, különlegességek megjelenítése az oldalon. Figyelemfelkeltő, és érdekes fotók, adatok, kulturális, történelmi, vagy bármilyen témájú balatoni írások, dokumentumrészletek megjelenése;
- a Történeti Gyűjtemény érdekességei, különlegességei jelenjenek meg szóróanyagokon;
- szerepeltetni kell a legújabb szerzeményeket az állományban, a dokumentum formájától függetlenül, feldolgozási hiányosságok pótlása;
- a kutatók, és a laikus érdeklődők számára még több adatbázis, információs pont megjelentetése;
- a kialakult kapcsolatok erősítése érdekében a **Balatoni Mozaikok** és a **Balaton Anno** rendezvények folytatása;
- a közösségi oldalakon való aktív megjelenés;

Hosszútávú célok:

- a Történeti Gyűjtemény anyaga, írásos és képi egyaránt elérhető legyen az országos információs adatbázisokban (Arcanum Digitalis Tudománytár);
- a Történeti Gyűjtemény gyűjtőkörének kiszélesítése (földrajzi határok);
- a Történeti Gyűjtemény anyagát, újabb szerzeményezéseket félévente publikálni;
- a Történeti Gyűjtemény hagyatékainak megismertetése, bemutatása;
- a Történeti Gyűjtemény hagyatékainak feltárása, digitális formában megjelentetése
- Önálló várostörténeti kiadványok, szakmunkák megjelentetése, nyomtatott és ebook formátumban, és idegen nyelven (angol, német, orosz).

Sajtófigyelés:

- Siófok, a Balaton régió megjelenése az írott médiában;
- az állomány folyamatos kezelése mellett a feltáró kutatásokat folytatása;
- az elvégzett kutatási eredményekről beszámolók készítése, közzététele, publikációs lehetőség biztosítása.

A Történeti Gyűjtemény állománya

Siófok, Balaton régióban született szerzők, alkotók műveinek a gyűjtése, regisztrálása; megőrzése:

- a gyűjtemény részévé kell tenni azoknak az alkotóknak a műveit is, akik hosszú évtizedeket töltöttek el és hosszú évtizedek óta élnek Siófokon, a Balaton régióban, nem itt születtek, de a munkájukkal, alkotásaikkal, közéleti, történelmi szerepvállalásaikkal tevékenyen részt vettek a települések, a régió életében és elősegítették a fejlődést;
- olyan szerzők, kutatók anyagainak a gyűjtése, akik életük részének egy-egy rövidebb időszakát töltötték Siófokon, és a Balaton régió valamely településén;
- hagyatékok, gyűjtemények jövőbeni bővítése Siófok és a Balaton régió térségében;

Időbeli korlátok nincsenek, megőröznk bármely korból való dokumentumokat, ha azok helyi vonatkozásúak. A gyűjtemény archív jellege miatt az információs érték változásai és az ideológiai szempontok nem mérvadóak.

Szerzeményezések forrásai

- Helyi szerzők;
- kiadók
- könyvtárak;
- múzeumok;
- levéltárak;
- ajándékozás;

- tiszteletpéldányok;
- hagyatékok;
- könyvtárellátó Közhasznú Társaság;
- online könyvárusító portálok;
- internetes helytörténeti portálok;
- könyvesbolt – Antikvárium;
- HELIR;
- OSZK Mikrofilm tára;
- Magyar Nemzeti Bibliográfia;
- Nemzeti Archívum;
- csere;
- magánszemélyek.

Dokumentumtípusok

Könyvformátumú dokumentumok: az állomány gerincét, jelentős részét alkotják.

Részei:

- helytörténeti szintézisek;
- helytörténeti értekezések;
- helytörténeti monográfiák;
- helytörténeti összefoglaló munkák;
- helytörténeti forráskiadványok;
- helytörténeti vonatkozású antológiák;
- útikalauzok – Siófok, Balaton régióban;
- helytörténeti katalógusok;
- helytörténeti bibliográfiák;
- helytörténeti lexikonok, szótárak;
- helytörténeti kronológiai adattárak;
- statisztikai kiadványok;
- szépirodalmi könyvek;

- jogszabálygyűjtemények;
- egyetemi és főiskolai jegyzetek, disszertációk;
- albumok;
- levéltár ismertető.

Periodikumok:

- teljességre törekedve kerülnek gyűjtésre Siófok, és a Balaton régió területén megjelenő napilapok, folyóiratok, heti, negyed-, félévi és évi minden tudomány, művelődési, kulturális területet átfogó magazinok;
- a gyűjtésnél figyelemmel kell kísérni olyan periodikák tartalmát is, amelyekben az írások a Balaton történetével, természeti, művészeti-kulturális, technikai, gazdasági, turisztikai, vendéglátási szokásaival foglalkozó publicisztikákat.

Audiovizuális anyagok:

- a Magyar Nemzeti Filmarchívum anyagából gyűjtve Siófok, a Balaton régióról szóló, helyszíneként alapul szolgáló dokumentumfilmek, játékfilmek egyéb audiovizuális anyagok szerzeményezése;
- Siófok városi Televízió anyagának átírása VHS kazettáról DVD-re, rögzítése, feltárása és online forrásokban megjelenítése;
- hangzó dokumentumok szerzeményezése CD formátumban;
- az egykori helyi televíziók várospolitikai-, a régió eseményeit ismertető műsorait, illetve egykori filmhíradók archív balatoni, siófoki, balatoni témájú filmjeit is megőrizzük;
- Balatoni Archív Sajtóadatbázis folyamatos bővítése;
- gyűjtjük a Siófokhoz és a Balaton régióhoz és környezetéhez kötődő személyekkel készült hangfelvételeket.

Mikrofilmek

A gyűjtőkörbe tartozó eredetiben be nem szerezhető sajtóanyagot mikrofilmen, ill. digitalizált formában szerezzük be.

Aprónyomtatványok

Prospektusok, plakátok, rendezvények meghívói, szórólapok, képeslap- és fényképgyűjtemény felkutatása, feltárása, rendszerezése folyamatosan digitális adatbázisban is.

Térképek

A város és a Balaton régió területét ábrázoló nyomtatott vagy sokszorosított térképeket, atlaszokat gyűjtjük.

Hagyatékok:

- a Történeti Gyűjtemény szerves részei a hagyatékok, különgyűjtemények amelyek az elmúlt időszakban jelentősen bővültek;
- a hagyatékok őrzése mindig azon a településen történik, ahova az adományozó azt ajándékba, megőrzésre adta. Ennek megváltoztatásáról az adományozó és a leszármazottai dönthetnek másként írásos formában;
- a hagyatékokat fel kell tární, rögzíteni adatbázisban és az online elérést is lehetővé kell tenni kutatások céljából is;
- a hagyatékokat akár kiállítások formájában be kell mutatni a város, a régió polgárainak, az idegenforgalmi szezonban itt pihenő polgároknak;
- helytörténeti füzet megjelentetése a hagyatékokról, régiekről és újakról félévente.

A BRTKK Történeti Gyűjtemény jelenlegi siófoki hagyatékai, gyűjteményei:

Szmodis Lóránt hagyatéka

Írásos, fotóhagyaték, nagyon jelentős helytörténeti vonatkozásokkal, forrásokkal.

Sárközi Mátyás gyűjteménye

Igazi ritkaságokkal növekedett az állomány, amelyben idegen nyelvű kötetek és az 1956-os magyar forradalommal és szabadságharccal kapcsolatos művek találhatóak.

Sujánszky Jenő hagyatéka, gyűjtemény

56-os forradalmár, akit a történelem vihara messze sodort, de siófoknak ajándékozta sajtóválogatásait, életrajzi vonatkozású dokumentumokat, levelezéseit, beszámolókat, dokumentumfilmeket, fényképeket és egyéb iratanyagokat.

Böjti Béla gyűjteménye

Dr. Böjti Béla meteorológiai- szakkönyv gyűjteményét adományozta a könyvtárunknak. A gyűjtemény tartalmaz általános meteorológiai témájú, meteorológiatörténeti köteteket, a balatoni viharjelzéssel kapcsolatos szakirodalmat, idegen nyelvű szakirodalmat, szaklapokat, és személyes jellegű anyagokat.

Kenedy Ferenc hagyaték

Helytörténeti szempontból kiemelkedő fontosságú dokumentumokat hagyott a könyvtárra a fürdőkultúra-, illetve a balatoni hajózástörténet és kikötőépítés témakörökben összegyűjtött.

Péterffy Ida hagyatéka

Nyugdíjba vonulása után Pálóczi Horváth Ádám életét kutatta. Feltárta Kazinczy Ferencsel, Csokonaival való levelezését, csillagászati megfigyeléseit, térképeit.

Szalai Etelka hagyatéka

Írásos, fotóhagyaték, nagyon jelentős helytörténeti vonatkozásokkal, forrásokkal.

Régi Siófoki Könyvtár

Többségében régi kiadású, klasszikus szépirodalom. Nem helytörténeti állomány, de olvasókörök, kaszinók, fürdőkönyvtár, egyletek kötetei.

Másolatok:

- a fontos és nehezen hozzáférhető dokumentumokról, folyóiratcikkekről másolatot gyűjtése, a szerző beleegyezésével;
- a fénymásolatokat leltárszámmal kell ellátni;
- a fénymásolati példányokat leltárkönyvbe rögzíteni kell;
- a fénymásolati dokumentumok „X” betűt kapnak a leltárszám elé;
- a fénymásolati dokumentumokat a Corvina adatbázisban fel kell dolgozni a megfelelő szabványi előírások szerint.

Képdokumentumok:

Kiemelten gyűjtjük a nyomdai úton készült és terjesztésre szánt képi dokumentumokat, képes levelezőlapokat grafikákat, metszeteket stb.

Képdokumentumok gyűjtési köre:

- Siófok és a Balaton régió természeti környezetét ábrázoló táj- és látképek;
- a Siófok, a Balaton régió településeinek utcáit, tereit, lakó-, köz- és műemlék épületeit, szobrait stb. ábrázoló képek;
- gazdasági, politikai, társadalmi, kulturális eseményekről hírt adó képi dokumentumok;
- személyeket ábrázoló képek.

Nem publikált, ill. szűk körben publikált dokumentumok

Gyűjtjük továbbá a tanácsi és önkormányzati képviselő testületi ülések anyagait (jegyzőkönyvek, előterjesztések, közlönyök).

Záró rendelkezések

A könyvtár állományának gyarapításához szükséges fedezetet a fenntartók a költségvetésben biztosítják.

A könyvtár a gyűjtőkörét, a gyűjtést meghatározó bármely tényező változása esetén felülvizsgálja, a kívánt módosításokat elvégzi.

Jelen szabályzat a Balatoni Regionális Történeti Kutatóintézet, Könyvtár és Kálmán Imre Emlékház Szervezeti és Működési Szabályzat Gyűjtőköri Szabályzatának a melléklete.

Jóváhagyta az intézmény igazgatója.

Siófok, 2016.október 1.

igazgató

Megismerési záradék

A Szervezeti és Működési Szabályzat Gyűjtőköri Szabályzat Történeti - Helytörténeti Gyűjtemény mellékletében foglaltakat megismertem.

Tudomásul veszem, hogy az abban foglaltakat munkavégzésem során köteles vagyok betartani.

Név	Munkakör	Keltezés	Aláírás

Megismerési záradék

